

פור נתן לאביונים צדקתו עומדת לעד

ביאור בדרך אפשר

1 מוצא גדלתו (בחינת גדלה שלמעלה מהשתלשלות) אתה
 2 מוצא ענותנותו, שזוהי עננה והשפלה לגביה יתברך
 3 שמשפיל את עצמו בבחינת גדלה כלומר, למרות שמדובר
 4 בהשפעה ללא גבול ובהתגלות של אור אין סוף, לגבי הקדוש-ברוך-הוא
 5 בעצמו זו השפלה ורק בגלל ענותנותו
 6 (שהיא ללא גבול) הוא מוריד את
 7 עצמו, כביכול, להתגלות זו של 'גדולה'
 8 במידת החסד שלמעלה מהשתלשלות.
 9 אף כפאשר החסד שלמעלה מסדר
 10 השתלשלות הנקרא 'גדולה' יורד
 11 לסדר השתלשלות ו-נמשך
 12 באצילות, אזי נקרא בשם
 13 חסד ולא בשם גדלה.
 14 וכמבאר במקום אחר
 15 בפרטיות יותר שהחסד
 16 דאצילות נקרא חסד דמ"ה
 17 והביטוי "מה" מסמל ביטול כלשון
 18 הכתוב "ונחננו מה" (וכמבאר בחסידות
 19 לגבי ענין החכמה אותיות "כוח
 20 מ"ה"), להיות שהחסד הוא
 21 מצד הבטול של המשפיע את
 22 החסד, ועל-דרך שאנו רואים
 23 באדם למטה, שדוקא מצד
 24 הבטול של הנותן והמשפיע נמשך
 25 השפעת החסד ואילו אדם גאה
 26 וגס רוח לא משפיע משלו לאחרים.
 27 והנה, בנוסף לכך שהביטול שבחסד
 28 דאצילות הוא הגורם להשפעה, הרי
 29 מצד הבטול שבבחינת חסד
 30 דמ"ה, נעשה החסד שבעולם
 31 האצילות, חסד שבסדר השתלשלות
 32 כלי להמשכת והתגלות הגדלה
 33 (חסד דאריך) שלמעלה
 34 מהשתלשלות, היינו,
 35 שבחינת חסד דאריך נמשכת
 36 ומתגלית בחסד דאצילות, מצד
 37 הבטול שבה כמבאר בחסידות
 38 שבכל הדרגות, הביטול הוא כלי
 39 להשראת וגילוי אלוקות.
 40 וזהו שאמר דוד הני אלה כ"ו
 41 כי לעולם חסדו, כי דוד
 42 המלך היה בתקלית הבטול,
 43 כמו שכתוב שדוד המלך אמר על עצמו ביטויים שמבטאים את גודל
 44 ועוצם הביטול שלו: ואנכי תולעת ולא איש¹⁶, כי עני ואביון

ביאור בדרך אפשר

אני¹⁷, ועד שאמר על עצמו אם לא שויתי ודוממתי¹⁸
 לפסוק זה יש פירושים שונים ובתורת החסידות מפרשים שדוד המלך אמר
 על עצמו שהוא בטל אל הקדוש-ברוך-הוא בתכלית הביטול עד כדי כך שהוא
 חסר תנועה כדומם ("דוממתי"), שהוא תקלית הבטול (ומדובר בביטול
 עמוק יותר מאשר הביטול הבא לידי
 ביטוי בפסוקים "ואנכי תולעת ולא
 איש" ר"כ עני ואביון אני"), ועל-
 ידי הבטול שבו בחסד דאצילות,
 נעשה כלי להמשכת בחינת
 חסדו שלמעלה מסדר
 השתלשלות שימשך בסדר
 השתלשלות.
 (ד) ובאור הענין על-פי
 המבאר ב'לקוטי תורה'¹⁹ על
 הפסוק²⁰ שימני כחותם על
 לבך כחותם על זרועך, שיש
 ב' בחינות חותם, חותם
 שוקע וחותם בולט קיימות שתי
 אפשרות ליצור חותמת של שעווה
 (כפי שהיה נהוג בימי קדם לחתום
 בקבוק או חבית וכן מכתב וכד'
 בחותמת של שעווה כך ששלימות
 החותמת מהווה הוכחה לכך שהכלי או
 המכתב וכד' לא נפתחו עדיין): וכמו
 על-דרך-משל כחותם למטה,
 שכפאשר מניחים חותם בולט
 על השעווה כאשר האותיות או
 הצורה שבחותמת בולטות אזי נעשה
 בה בשעווה שקוע של האותיות או
 הצורה שבחותמת, וכאשר
 מניחים על השעווה חותם שוקע
 שהאותיות או הצורה שבחותמת לא
 בולטות אז יש בה שקעים של האותיות
 והצורות הללו אזי נעשה שם על
 השעווה בליטה. ועל-דרך-זה
 יוכן בעבודה הרוחנית,
 שכפאשר העבודה היא
 בבחינת חותם בולט, שהוא
 ענין האהבה כרשפי אש מתוך
 צימאון ותשוקה לצאת ולהתנתק מכל
 דבר שמונע מהרצון לדבוק באלוקות
 ואהבה זו היא בבחינת רצוא
 תשוקה להתעלות מלמטה למעלה ויציאה מגדר הפלים הרוחניים של
 כוחות הנפש המגבילים את האור ואת הרצונות וכאשר האדם נמצא ברצוא

(16) תהלים כב, ז. (17) שם פו, א. (18) שם קלא, ב. (19) שם"ש מה, א ואילך. (20) שם"ש ח, ו.